

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

הצעת תקציב
לשנת הכספים
2022

מוגשת לוועדת הכספים של הכנסת

ירושלים
כסלו התשפ"ב
נובמבר

2021

סעיף 10 לחוק יסוד מבקר המדינה קובע:

"תקציב משרד מבקר המדינה ייקבע לפי הצעת מבקר המדינה בידי ועדת הכספים של הכנסת, ויפורסם ביחד עם תקציב המדינה."

המחוקק קבע דרך זו לקביעת התקציב כדי לשמור על עצמאותו של משרד מבקר המדינה ועל אי-תלותו ברשות המבצעת.

מדינת ישראל

**משרד מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור**

**מתניהו אנגלמן
מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור**

מבוא להצעת התקציב לשנת 2022

הצעת תקציב משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור לשנת 2022 מוגשת בזאת לוועדת הכספים של הכנסת, והיא מבוססת על תקציב המשרד לשנת 2020 ועל תקציב שנת 2021 שאישרה ועדת הכספים ביום 7 בדצמבר 2020.

תקציב המשרד לשנת 2022 מבטא את תכנית העבודה של המשרד לשנה זו ומתבסס על תהליך אסטרטגי שקיימנו ובו גיבשנו חזון, יעדי-על ומטרות שיהוו את המצפן לפעולתנו בשנים הקרובות.

החזון

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור פועל לשם הגשמת ייעודו בחוק במקצועיות, ביעילות, באי-תלות ובשקיפות ארגונית, תוך חתירה למצוינות ולשיפור מתמיד, בהתבסס על הון אנושי איכותי וערכי.

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור עורך ביקורת בונה, אובייקטיבית ומכבדת המכוונת אל אתגרי העתיד, מגבירה את הנשיאה באחריות של הגופים המבוקרים, מטייבת את פעילותם ומקדמת את מילוי ייעודם ואת התועלת לציבור.

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור משמש גוף אובייקטיבי, מקצועי ונגיש לבירור תלונות המתקבלות מכל אדם לשם הבטחת זכויותיו ולמען קידום שירות ציבורי יעיל והוגן לחברה על כלל רבדיה.

יעדי העל

הגברת מועילות ביקורת המדינה בהתאם לייעודה בחוק לשם שיפור וחיזוק של המערכת הציבורית ולתועלת הציבור; טיוב תהליכי ביקורת; הגברת תרומתה של נציבות תלונות הציבור להבטחת זכויות הפרט וקידום השירות במערכת הציבורית; טיוב ופיתוח עבודת נציבות תלונות הציבור; פיתוח והעצמת ההון האנושי ועידודו למצוינות; חיזוק הממשקים עם גורמים מחוץ למשרד; חתירה לקדמה ארגונית והתייעלות.

בשנת 2022 ימשיך המשרד בביצוע ביקורת ובבירור תלונות בהתאם לסמכויותיו על פי חוק

יסוד: מבקר המדינה וחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], וכן ימלא, ככל שיידרש, משימות נוספות שהוטלו עליו בתחומי הביקורת על מימון המפלגות, הבחירות והבחירות המקדימות, העמידה בכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים והביקורת המערכתית על מייצגי המדינה בערכאות לפי חוק נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, התשע"ו-2016.

נציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה תמשיך במאמץ מרוכז לטיפול באלפי פניות הציבור המוגשות לה, ביעילות ומועילות ותוך מתן שירות טוב לציבור. בשנה הקרובה נמשיך לפעול להגברת המודעות לתפקידה ולסמכויותיה של הנציבות בקרב הציבור בכלל ובקרב אוכלוסיות ייחודיות בפרט. בשנה זו נפעל להרחבת הנגשת נציבות תלונות הציבור לפריפריה במיזם "נציבות בקהילה", ונתקשר עם גורמי מגזר שלישי לפתיחת מוקדי קבלת קהל במספר מגזרים ומקומות בארץ.

נפעל לקדם ביקורות מערכתיות, ביקורות מערכות מידע וסייבר וביקורות פיננסיות לצד העבודה השוטפת של הביקורת ושל בירור תלונות הציבור כמתחייב על פי דין.

בשנת 2022 יפעל המשרד בנושאים ובפרויקטים משמעותיים על מנת להמשיך להצעיד קדימה את ביקורת המדינה ובירור תלונות הציבור וזאת בהתאם לחזון המשרד. נמשיך בהטמעת מתכונת של תוכנית עבודה תלת-שנתית משרדית ויחידתית שפותחה ועוצבה בשנת 2020, מתכונת שבה נקבעות למשרד וליחידות השונות משימות הנגזרות מהחזון, יעדי העל והמטרות.

נפעל להטמעת המבנה הארגוני של המשרד לשם הגברת הרלבנטיות של עבודת הביקורת ושל בירור התלונות ולשם שיפור המועילות והיעילות של עבודתנו ובכלל זה הסדרת אגף לביקורת מערכות מידע וסייבר, הסדרת אגפי המטה והמינהל וחיזוק הלמידה והתמיכה המקצועית. נפעל לפתח ולשדרג את מערכות המחשוב המנהליות והמקצועיות על מנת לייעל את עבודת הביקורת ובירור התלונות ועל מנת להתאים את עבודת המשרד לעידן הנוכחי וליכולות הביקורת הנדרשות בהיבטי מערכות המידע.

נפעל לחיזוק הקשרים עם מוסדות ביקורת ואומבודסמן והמשך שיתוף פעולה בין-לאומי הדוק למען פיתוח התורה המקצועית ולמען קיום למידה משותפת. נפעל להרחיב את שיתוף הציבור בעבודת הביקורת, שיתוף ציבור יעיל בביקורת הוא תהליך שבאמצעותו ההצעות של הציבור, בעיותיו, צרכיו וערכיו באים לידי ביטוי בדוחות של מוסד הביקורת. זהו תהליך דו-כיווני, והקשר המתקיים בו עם הציבור משפר משמעותית את תוצרי הביקורת ומוסיף לעבודת הביקורת תשומות המבוססות על ההתנסות של הציבור המשתתף בתהליך. נפעל להגברת השקיפות ולהנגשת המידע לציבור באמצעות פעילות בזירת התקשורת החדשה ופעילות מול האקדמיה, הארגונים המקצועיים וגופים העוסקים במגזר השלישי.

לצד הפעילות המקיפה בתחומים השונים אנו פועלים רבות לקידום החיסכון והיעילות במשרדנו. בצו השעה תקציב המשרד לשנת 2022 גובש בהיקף דומה לתקציב שנת 2021 בשיעור גידול של 1%, וזאת לצד תקצוב הגידול באיוש העובדים והשכר הנגזר מכך. בהצעה זו מגולמת התייצבות ושימור של השימושים ושל היקף ההוצאה (משקף מקדם התייעלות של 3%-4). כמו כן, בשנת 2021 יוחזרו לאוצר המדינה כ-30 מלש"ח מתקציב משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור לשנת 2020, ובכוונתנו להמשיך ולפעול כך גם בעתיד, ככל שיתאפשר.

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור ימשיך גם בשנת 2022 לקיים קשר הדוק עם הכנסת ועם ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה. הוועדה דנה באורח קבוע ורצוף בדוחות מבקר המדינה, ולעתים אף פונה למבקר בבקשה להכנת חוות דעת בנושאים שונים. משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור ימשיך בשיתוף הפעולה עם הוועדה הן בנושאים אלה והן בביצוע תיקוני חקיקה בתחומי ביקורת המדינה והטיפול בתלונות הציבור.

בכבוד רב,

מתניהו אנגלמן
מבקר המדינה
נציב תלונות הציבור

ירושלים,
כסלו, התשפ"ב
נובמבר 2021

הצעת תקציב 2022

(באלפי שקלים חדשים)

2020 ביצוע כולל התחייבויות	ההוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
383,568	322,840	390,000	604	-	394,000	11 משרד מבקר המדינה
32,434	29,895	31,310	77	-	39,145	01 ניהול ומטה
139,147	139,132	153,277	359	-	160,724	02 ביצוע הביקורת
39,578	39,332	42,317	112	-	44,350	03 נציבות תלונות הציבור
143,391	102,839	122,472	56	-	129,481	06 אמרכלות וחשבונות
29,018	11,642	32,924	-	-	12,500	04 הוצאות חד-פעמיות
-	-	7,700	-	-	7,800	05 רזרבה

הצעת תקציב 2022 (המשך)

(באלפי שקלים חדשים)

ביצוע 2020 כולל התחייבויות	ההוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
32,434	29,895	31,310	77	-	39,145	01 ניהול ומטה
9,755	9,755	9,030	19		9,303	01 01 הנהלה
18,763	16,657	15,836	49		22,766	01 02 תכנון, תמיכה מקצועית, ייעוץ משפטי ודוברות
183	76	500			500	01 03 שת"פ בינ"ל ובקרת עמיתים
3,733	3,407	5,944	9		6,576	01 04 הדרכה

הצעת תקציב 2022 (המשך)

(באלפי שקלים חדשים)

ביצוע 2020 כולל התחייבויות	הוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
139,147	139,132	153,277	359	-	160,724	02 ביצוע הביקורת
78,186	78,171	86,048	180	-	84,925	02 01 ביקורת משרדי ממשלה
23,422	23,422	24,890	62	-	27,536	02 02 ביקורת מערכת הבטחון
30,211	30,211	32,456	74	-	34,180	02 03 ביקורת השלטון המקומי
7,328	7,328	9,883	43	-	14,083	02 05 ביקורת פעולות ענ"א וסייבר

הצעת תקציב 2022 (המשך)

(באלפי שקלים חדשים)

ביצוע 2020 כולל התחייבויות	הוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
39,578	39,332	42,317	112	-	44,350	03 נציבות תלונות הציבור
3,971	3,971	3,697	8		4,216	03 01 הנהלה
35,607	35,361	38,620	104		40,134	03 02 הטיפול בתלונות

הצעת תקציב 2022 (המשך)

(באלפי שקלים חדשים)

ביצוע 2020 כולל התחייבויות	הוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
143,391	102,839	122,472	56	-	129,481	06 אמרכלות וחשבונות
21,760	21,760	21,946	56		24,361	06 01 אמרכלות וחשבונות - כ"א
121,631	81,079	100,526			105,120	06 02 אמרכלות רכישות

הצעת תקציב 2022 (המשך)

(באלפי שקלים חדשים)

ביצוע 2020 כולל התחייבויות	הוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
29,018	11,642	32,924	-	-	12,500	04 הוצאות חד-פעמיות
23,972	8,994	17,900	-	-	10,900	04 04 פיתוח המחשוב
3,708	2,436	6,600	-	-	600	04 08 ביקורת מימון בחירות
-	-	3,424	-	-	-	04 10 ביטחון ואבטחת מידע
1,338	212	5,000	-	-	1,000	04 13 בינוי

הצעת תקציב 2022 (המשך)

(באלפי שקלים חדשים)

ביצוע 2020 כולל התחייבויות	הוצאה למעשה בשנת 2020	תקציב מקורי 2021	2022			סעיף
			שיא כוח אדם	הרשאה להתחייב	הצעת תקציב	
-	-	7,700	-	-	7,800	05 זרבה
-	-	4,850			5,100	05 01 זרבה לשכר
-	-	2,850			2,700	05 02 זרבה לעמידה ביעדי הגרעון

- מבקר המדינה רשאי להעביר כל סכום של הוצאה מתכנית אחת לתכנית אחרת בתקציב משרד מבקר המדינה (להלן - המשך), או לתכנית חדשה שתיוסף לתקציב המשרד ובלבד שהוא לא ישנה בדרך זו תכנית בסכום העולה על הסכום שנקבע מפעם לפעם לעניין סעיף 11 (א) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985, ועל 15% מהתכנית המקורית, אלא באישורה המוקדם של ועדת הכספים של הכנסת (להלן - הוועדה).
- מבקר המדינה רשאי להעביר כל מספר משרות, ביחד עם סכום ההוצאה הדרוש להן, או בלעדיו, מתכנית אחת לתכנית אחרת בתקציב המשרד, או לתכנית חדשה שתיוסף לתקציב המשרד, ובלבד שהוא לא ישנה בדרך זו תכנית במספר העולה על 50 משרות ועל 20% ממספר המשרות בתכנית המקורית, אלא באישורה המוקדם של הוועדה.
- נותר סכום עודף בתקציב המשרד לשנת הכספים 2021, רשאי מבקר המדינה, בהודעה לוועדת הכספים של הכנסת, להתיר את השימוש באותו סכום בשנת 2022 לתכנית שבה נכלל או לתכנית אחרת שבאותו תקציב. הותר שימוש בסכום עודף כאמור, יתווסף הסכום לתקציב של שנת הכספים 2022 בהתאמה כאילו היה חלק ממנו.

משרד מבקר המדינה

דגשים מרכזיים בהצעת התקציב לשנת 2022

הצעת התקציב למשרד מבקר המדינה לשנת התקציב 2022 מסתכמת ב-394,000 אלפי ש"ח, ושיא כוח אדם – 604 עובדים.

הצעת התקציב נבנתה כך שניתן יהיה לממש את תוכנית העבודה המשרדית לשנת 2022.

ניתוח הצעת התקציב

להלן ניתוח התקציב לפי חלוקה לתקציב שכר, רכישות שוטפות וחד-פעמי:

תקציב מקורי 2021	תקציב 2022	נושא
240,000	258,000	שכר
109,376	115,700	רכישות
349,376	373,700	סה"כ שוטף
32,924	12,500	חד-פעמי
382,300	386,200	סה"כ לפני רזרבות
4,850	5,100	רזרבה לשכר
2,850	2,700	רזרבה לרכישות
390,000	394,000	סה"כ

הון אנושי ושכר

בשנת 2022 נפעל להטמיע את המבנה הארגוני של המשרד לשם הגברת הרלבנטיות של עבודת הביקורת ושל בירור התלונות ולשם שיפור המועילות והיעילות של עבודתנו והתמיכה המקצועית בעבודת האגפים. ארגון המשרד מבוצע תוך התכנסות לשיאי כוח האדם הקיימים.

בתהליך זה נפעל לחזק את יכולות המשרד בנושאי הבטחת האיכות של עבודת הביקורת ובירור התלונות; בנושאי ביקורת מערכות מידע וסייבר (כולל בדיקות חדירה); בנושאי כריית נתונים וניתוחם, בנושאי המחקר, הפיתוח והחדשנות ובתחומי ההנדסה, המדע, הכלכלה והפיננסיים. לצורך כך נמשיך לגייס כוח האדם הנחוץ, אתגר שמחייב מסלולי העסקה חדשניים בדגש על עולם מערכות המידע והסייבר והתחרות מול השוק העסקי.

בשנת 2022 מספר העובדים שהמשרד צפוי לקלוט הוא כ-38 לאורך השנה. עבור חלק מהעובדים, בתחומים ייחודיים (בדגש בתחום הסייבר), נפתח ונגבש מסלולי וחוזי העסקה גמישים ואישיים.

שיעור ניכר (כשני שלישים) מתקציב משרד מבקר המדינה מיועד להוצאות שכר.

תקציב השכר לשנת 2022 מגלם בתוכו גם את הפרישה המתוכננת לפי גיל ויישום תוכנית פרישה למנהלים בדומה לנש"ם, את עדכוני השכר השוטפים ואת קליטת העובדים החדשים במשרד.

למידה

בשנת 2022 נפעל בתחום הלמידה בשלושה ערוצים מרכזיים:

תפיסת הלמידה – הטמעת תפיסת הלמידה ופיתוח תכניות למידה רב-שנתיות עבור עובדי המשרד בארבעת תחומי פעילותו – ביקורת, בירור תלונות, מינהל ומטה, ניהול – לשם יצירת תשתית למסלולי ההכשרה והקידום של העובדים והמנהלים. פיתוח התכניות ייעשה על פי ניתוח הצרכים המקצועיים בכל תחומי הפעילות של המשרד.

פיתוח למידה – פיתוח קורסים ומסלולי למידה בהתאם לתכנית פיתוח ההון האנושי במשרד; פיתוח אמצעי למידה מתוקשבים ושילובם במערך הלמידה; פיתוח קורסים להכשרת העובדים המקצועיים בתחומי ידע הנדרשים לעבודתם, כגון תפיסה ותורת הביקורת, תפיסה ותורת בירור התלונות, למידת אמצעים לביקורת בסביבה ממוחשבת, הגנת הסביבה, תכנון ובנייה ומקרקעין.

הכשרה לביצוע ביקורות מתקדמות: ביקורת על מערכות מידע וסייבר, ביקורת באמצעות כלים ממוחשבים, ביקורת פיננסית וביקורת באמצעות השוואות בין-לאומיות.

הקוד האתי – יישום תכנית להטמעת הקוד האתי וליצירת תרבות ארגונית של אתיקה במשרד מבקר המדינה.

אמרכלות

קיום מוסד מבקר המדינה והתמיכה השוטפת בעבודת הביקורת ובירור התלונות כוללת את הנושאים הבאים:

האחזקה והאנרגיה של תשתיות המשרד – שכירות, דמי ניהול ושימוש, ארנונה, חשמל, מים; שמירה, ביטחון ואבטחת המידע; תחזוקה והפעלה של תשתיות ומערכות המחשוב; משא"ן ורווחה, ציוד ותפעול שוטף.

בשנת 2022 נמשיך לקדם תהליכי חיסכון והתייעלות בתחומים מגוונים – קיימות וממשל ירוק, אנרגיה, עמדות טעינה לרכבים חשמליים, עידוד השימוש בתחבורה ציבורית, ניצול תשתיות ומרחבי עבודה, ניהול תקציב ומשאבים, התקשרות ורכש ועוד.

מחשוב

אגף טכנולוגיות דיגיטליות ומידע אחראי לתקינות כלל מערך המחשוב במשרד, לתפעול ולתחזוקתו וכן להקמתן ולהטמעתן של מערכות וטכנולוגיות חדשות. בביצוע משימותיו מתבסס האגף על כוח-אדם פנימי וכן על התקשרויות עם נותני שירותים חיצוניים. בשנת 2022 יפעל האגף לקידום הנושאים הבאים - המשך פיתוח והטמעת המערכת הארגונית לניהול מסמכים ומידע בכלל רשתות המשרד ובכלל היחידות; הקמה של מערכת מרכזית לניהול הביקורת; הרחבת היכולות לאיגום, ניתוח וכריית מידע ונתונים ליעול הליכי ביצוע הביקורת ובירור התלונות; המשך הקמת מערכות ניהול רוחביות - מערכת לניהול תכניות עבודה; מערכת לניהול למידה; מערכת להערכת ביצועי עובדים ומערכת לניהול פרויקטים במחשוב; המשך פיתוח ושדרוג מערכות הליבה - ניהול תלונות הציבור וביקורת מערכות בחירות; שדרוג אתר האינטרנט והפורטל המשרדיים והתאמתם לתפיסה העדכנית המתגבשת; המשך קידום הדיגיטציה של התהליכים הארגוניים באמצעות החלפת תהליכים ידניים בטפסים מקוונים; קידום הגירה הדרגתית לעבודה בסביבת הענן, בדגש על הענן הציבורי - נימבוס; שיפור מכלול היבטי ההגנה בסייבר על כלל רכיבי מערך המחשוב; החלפת מערך התקשורת ועמדות הרשת הצה"ליות שבשימוש המשרד; בניית מנגנונים חדשים לניהול הקשרים (הזדהות לאומית, שינוי מידע מאובטח) עם גופים חיצוניים.